

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze concept regionale agenda 2023-2025, conceptbegroting 2023-2026 en jaarrekening 2021 Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de voorgestelde reactie op de concept-regionale agenda 2023-2025 en de conceptbegroting 2023-2026 van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (GMRAN), waarmee:
 - a. wij de intentie uitspreken om in te tekenen op alle opgaven;
 - b. wij een inhoudelijke reactie geven op de regionale agenda en begroting, middels bijgaande zienswijze 'Reactie op agenda en begroting GMRAN' (documentnummer 121474).
2. In te stemmen met de jaarrekening 2021 van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (inclusief het jaarverslag van The Economie Board) en de voorgestelde bestemming van het rekeningoverschot

Aanleiding

Op 14 april 2022 heeft het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio de (concept) regionale agenda 2023-2025, de (concept) jaarrekening 2021 en (concept) begroting 2023-2026 van het Groene metropoolregio toegezonden aan de gemeenten met het verzoek hier voor 24 juni 2022 op te reageren zodat besluitvorming hierover op 6 juli 2022 kan plaatsvinden. Concreet gaat het om de vragen of de gemeenten zich herkennen in de agenda met bijbehorende acties en of zij zich kunnen vinden in de gevraagde hogere inwonerbijdrage. Tevens heeft het algemeen bestuur de jaarrekening 2021 voorgelegd ter vaststelling als mede het verzoek in te stemmen met de besteding van het rekeningoverschot 2021. Door de samenhang tussen de vijf integrale opgaven wordt het steeds minder logisch om aan één of meerdere opgaven niet deel te nemen. Deze agenda is dan ook een uitdrukkelijke uitnodiging om in te tekenen op alle opgaven.

De opbrengst van de consultatie van de 18 gemeenten geeft het algemeen bestuur de gelegenheid om nog bij te sturen in ambities, acties of middelen voordat de definitieve versie wordt aangeboden na het zomerreces. Dit bijsturen gebeurt in afstemming met de 5 Bestuurlijke Opgaven Teams (BOT). De consultatieronde geeft de gemeente de gelegenheid om in de voorbereiding op de begroting voor komend jaar rekening te houden met de gevraagde (extra) middelen voor het intekenen op de opgaven uit de definitieve regionale agenda.

Karakter van de regionale agenda

De regionale agenda Arnhem-Nijmegen 2023-2025 hangt vanzelfsprekend sterk samen met de visie van de Groene Metropoolregio. De visie beschrijft de uitdagingen waar we als 18 regiogemeenten afzonderlijk en als regio gezamenlijk voor staan. In de regionale agenda zijn deze gemeentelijke uitdagingen gegroepeerd in een vijftal opgaven, die

onderling met elkaar samenhangen en de basis vormen voor een krachtenbundeling van gemeenten door samenwerking. De vijf opgaven zijn:

- De Productieve regio
- De Verbonden regio
- De Circulaire regio
- De Ontspannen regio
- De Groene groeiregio

De vijf opgaven combineren de vaste domeinen van onze overheidstaken in een balans tussen de ontwikkelingen die zich in de gemeenten aandienen, de duurzaamheid die we nastreven en de ontspannen leefkwaliteit die we willen behouden en versterken. In de concept-regionale agenda 2023-2025 zijn de vijf opgaven verder uitgewerkt. De speerpunten zijn concreter gemaakt en voorzien van acties en benodigde middelen (menskracht en geld). De agenda gaat uit van wat de 18 gemeenten met elkaar over vijf jaar willen bereiken en maakt dit concreet voor de periode 2023 tot en met 2025.

De regionale agenda is van belang voor de samenwerking met andere overheden, maatschappelijke partners zoals onder meer kennisinstellingen, het bedrijfsleven en onze inwoners. Werken met een duidelijke en gezamenlijke regionale agenda zorgt ook voor mogelijkheden ten aanzien van programma's en fondsen in Den Haag en Brussel.

Inhaken op programma's en initiatieven van andere overheden en samenwerkingspartners en allianties sluiten met andere maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau wordt eenvoudiger met een wervende, ambitieuze en uitnodigende agenda van samenwerkende gemeenten. De nu voorliggende regionale agenda is een stuk concreter dan die van 2022 waarin geïnvesteerd moest worden in verkennend onderzoek.

Begroting 2023 en Inwonerbijdrage 2023

Het algemeen bestuur van Groene metropoolregio heeft in haar vergadering van 6 april de concept regionale agenda 2023-2025 vastgesteld.

Voor 2023 is de inwonerbijdrage aan het regiobureau voor de deelnemende gemeenten vastgesteld op afgerond € 2,57 per inwoner. Het inwoneraantal per 01-01-2022 van de gemeente Druten bedroeg 19.177. De bijdrage van de gemeente aan het regiobureau komt daarmee op € 49.284. De kosten voor de uitvoering van de concept-regionale agenda bedragen voor 2023 afgerond € 5,10 per inwoner. Voor Druten betekent dit een bijdrage van € 97.802 zodat de totale bijdrage van de gemeente Druten aan de Groene Metropoolregio in 2023 uitkomt op € 147.087. Indien niet alle gemeenten intekenen op de vijf opgaven, kan het betekenen dat de ambitie en de hieraan gekoppelde activiteiten moeten worden bijgesteld.

Daarnaast levert de gemeente Druten samen met de andere regiogemeenten een bijdrage aan stichting The Economic Board (TEB) van € 1,- per inwoner (€ 19.177 tot 2025). De subsidiering van de The Economic Board loopt via de Groene Metropoolregio.

Hieronder ziet u het overzicht van de bijdrage per inwoner verdeeld over het regiobureau en de vijf opgaven waarbij 2023 is afgezet tegen 2022.

Bijdrage per inwoner	2022	2023
Regiobureau	€ 2,50	€ 2,57
Verbonden regio	€ 1,30	€ 1,51
Productieve regio	€ 0,73	€ 0,97
Circulaire regio *	€ 0,81	€ 0,93
Ontspannen regio	€ 0,57	€ 0,65
Groene groeiregio	<u>€ 0,82</u>	<u>€ 1,04</u>
Totaal opgaven	€ 4,23	€ 5,10
Totaal voor de jaren	€ 6,73	€ 7,67

Openbaar

Zaaknummer: 77735

* bijdrage RES valt buiten begroting

De totale inwonerbijdrage kent dus een stijging van € 0,94 ten opzichte van 2022. Deze stijging is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Indexatie (2,7% conform de BRN normen) € 0,18
- Realistischer begroten € 0,14
- Verklaring grote posten € 0,62

Deze stijging wordt nader onderbouwd in bijlage 2 "Onderbouwing ontwikkeling inwonerbijdrage".

De begroting is gebaseerd op hoofdlijnen en zal worden uitgewerkt in een bestedingsplan dat in het derde kwartaal, dus voor de begrotingsbehandeling, beschikbaar komt.

Jaarrekening GMRAN 2021

Resultaat jaarrekening 2021

Het jaar sluit met een overschot van € 331.012,00. In het jaarverslag wordt een toelichting gegeven op de incidentele meevallers die tot dit bedrag heeft geleid. Het rekeningresultaat heeft uitsluitend betrekking op het regiobureau. Het jaar 2021 is het 1e volledige jaar van de Groene metropoolregio en stond in het teken van de opbouw van de organisatie. Door de COVID-19 crisis in 2020 heeft bij een aantal gemeenten de besluitvorming vertraging opgelopen. Hierdoor kon de opbouw van de samenwerking later opgestart worden dan gepland. Dit heeft een positief effect gehad op de post personeelskosten omdat er een latere instroom van personeel in 2021 heeft plaatsgevonden. Door de accountant is een goedkeurende verklaring afgegeven.

Winstbestemming 2021

Voorgesteld wordt het positief resultaat toe te voegen aan de algemene reserve (€ 100.000) en een het resterende gedeelte (groot € 231.0123) te storten in een vormen bestemmingsreserve. De toevoeging aan de algemene reserve is conform artikel 31 van de gemeenschappelijke regeling. Hiermee is de algemene reserve op het vastgelegde maximumniveau gebracht. De te vormen bestemmingsreserve zal worden gebruikt om uitvoering te geven aan initiatieven die na vaststelling van de regionale agenda 2022 zijn ontstaan binnen de 5 opgaven. Voor een onderbouwing hiervan wordt verwezen naar de bijlage memo Onderbouwing inzet rekeningoverschot 2021.

Jaarverslag 2021 The Economic Board

De Groene Metropoolregio is op grond van de regeling bevoegd subsidie te verlenen aan de stichting The Economic Board. Deze subsidiering vond ook al plaats onder het Gemeenschappelijk Orgaan. 14 van de 18 gemeenten (waaronder Wijchen) hebben besloten om deze subsidiering voort te zetten. Het jaarverslag van The Economic Board is als bijlage meegestuurd. Onderdeel van dit jaarverslag is de verantwoording door The Economic Board van de inwonerbijdrage die in 2021 beschikbaar is gesteld (€ 1,00 per inwoner). Deze jaarrekening/jaarverslag 2021 is op 1 april 2022 goedgekeurd door de leden van The Economic Board.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
dd-mm-yyyy	Besluit

Gewenst resultaat

In beeld brengen van het draagvlak bij deelnemende gemeenten voor de inhoud van de regionale agenda 2023 – 2025

- Ophalen van reacties om de agenda aan te scherpen
- Gemeenten in de gelegenheid te stellen zienswijzen in te dienen met betrekking tot de conceptbegroting 2023-2026.
- Gemeenten in de gelegenheid stellen om de benodigde financiële bijdragen te reserveren in aanloop naar de begroting voor 2023

Argumenten

- 1.1 De opgaven dragen in belangrijke mate bij aan onze bestuurlijke, maatschappelijke en beleidsmatige ambities.
De regionale opgave heeft veel raakvlakken met onze eigen opgaven en draagt dus ook zeker aan bij. Als voorbeelden zijn aan te geven de energietransitie (RES), de aanpak van de verkeersproblematiek rondom de bereikbaarheid van Druten, realisatie van doorgaande fietsroutes, de regionale afspraken m.b.t. woningbouw en de ontwikkeling van criteria voor de vereiste circulariteit in de woningbouw.
- 1.2 We kunnen gebruik maken van de kracht van de regio om onze ambities te realiseren.
Voor een aantal van onze ambities is het nuttig en soms zelfs noodzakelijk om deze met gebundelde krachten richting provincie, rijksoverheid of Europa te presenteren. Denk daarbij aan de mogelijke verbreding van de N322. Dit is een onderwerp dat wij als relatief kleine gemeente nooit zelfstandig kunnen realiseren. Hiervoor kunnen we de kracht van de regio gebruiken.
- 1.3 Veel onderwerpen hebben zijn aan de orde in meerdere gemeenten en kunnen daardoor samen effectiever worden opgepakt.
Diverse onderwerpen zijn ook aan de orde in andere gemeenten. Denk daarbij aan de leefbaarheid van kleine kernen. In veel van de ons omliggende gemeenten staat de leefbaarheid van kleine kernen prominent op de agenda. Het zou een gemiste kans zijn om dit onderwerp niet in gezamenlijkheid op te pakken. De oplossingsrichtingen zijn daarbij niet noodzakelijkerwijs dezelfde.
Een dergelijke aanpak kan ook gelden voor het vraagstuk rondom recreatie. Het is een landelijke trend dat mensen meer zijn gaan bewegen. Een ontwikkeling die we zeer toejuichen. De drukte in de bestaande natuur- en recreatiegebieden is daardoor wel opgelopen hetgeen voor de recreanten maar zeker ook voor de natuur op de langere termijn negatieve gevolgen kan hebben. Daarom wordt er op de schaal van de GMR gekeken naar kansen en mogelijkheden om andere gebieden aantrekkelijker te maken waardoor er meer recreatiemogelijkheden zijn en er vanzelf een betere spreiding ontstaat. Het is van belang om dit op de schaal van de GMR op te pakken. Ten eerste omdat de gebruikers van de huidige natuur- en recreatiegebieden uit de gehele regio komen maar ook omdat we op die manier gemakkelijke middelen kunnen genereren zoals onder 1.1 reeds is aangehaald.

Openbaar

Zaaknummer: 77735

- 1.4 Door mee te doen met de opgaven hebben we invloed op de ontwikkeling van de Groene Metropoolregio en vergroten we de positieve effecten die de inspanningen van de regio voor onze inwoners heeft. Door met alle opgaven mee te doen versterken we ook het beeld naar buiten dat er sprake is van één gedeelde agenda, hetgeen een positief effect zal hebben op de bereidheid van hogere overheden om bij te dragen aan de regionale opgaven. Door de verwevenheid van de opgaven is het daarbij logisch om met alle opgaven mee te doen.
- 1.5 Met de jaarrekening 2021 kan ingestemd worden.
De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven over de jaarrekening 2021. De totstandkoming van het overschot is afdoende toegelicht.
- 2 Met de bestemming van het positieve resultaat over 2021 kan ingestemd worden
Het positieve resultaat van de jaarrekening 2021 wordt bestemd voor het op peil brengen van de algemene reserve conform het reglement en aan de uitvoering van een aantal concreet benoemde activiteiten binnen de 5 opgaven.

Tegenargumenten en risico's

1.1 De in de regionale agenda opgenomen ambities en acties zijn niet altijd even herkenbaar voor de Drutense situatie. Na de aanloopjaren 2021 en 2022 is de regionale agenda een stuk concreter geworden en zijn er stappen gezet richting uitvoeringsplannen. Niet alle thema's zijn direct herkenbaar of relevant voor de gemeente Heumen, maar dienen een regionaal belang. Onze inwoners die werken en recreëren in de regio kunnen daarvan profijt hebben.

1.2 We weten nu nog niet of alle andere gemeenten zullen inschrijven op de vijf opgaven, waardoor er mogelijk een inhoudelijke bijsturing moet plaatsvinden van de ambities. De concept-regionale agenda bestaat uit vijf met elkaar verweven opgaven. Deze agenda is door het Algemeen Bestuur van de GMRAN toegestuurd met een uitdrukkelijke uitnodiging om in te tekenen op alle opgaven. Indien niet alle gemeenten intekenen op een opgave, kan dit gevolgen hebben voor het budget en daarmee de inhoud van die opgave.

1.3 In de begroting van de groene groeiregio en de ontspannen regio zijn bijdragen van derden opgenomen, die nog niet zeker zijn. Het gaat daarbij om inschattingen op basis van gesprekken, eerdere ervaringen of bijdragen. Dit betekent dat de werkelijke bijdrage hoger of lager kan uitvallen. In dat geval moeten de ambities worden bijgesteld of moeten er andere financieringsbronnen worden aangeboord. Ook voor de andere opgaven is de GMRAN in gesprek met derden over financiële bijdragen. Deze zijn nog niet opgenomen in de begroting omdat deze nog niet concreet genoeg zijn.

Financiële gevolgen

Bij de voorbereidingen voor de perspectiefnota 2021 waren de hogere inwonersbijdragen al bekend. Deze zijn al structureel verwerkt in de begroting 2022-2026. De dekking is dus al voldoende geregeld in de begroting, de regio's (opgaven) moeten nog wel op de juiste taakvelden worden verantwoord.

De tijdelijke bijdrage van € 1 per inwoner aan de economic board (2023-2025) is niet opgenomen in de begroting van de gemeente Druten, deze nemen we op in de

perspectiefnota 2022. Dit betekent een extra bijdrage van € 19.177 over de jaren 2023-2025.

Communicatie

Het algemeen bestuur van de GMRAN zal schriftelijk op de hoogte worden gesteld van de gemeentelijke zienswijze. Uitgebreide communicatie over de regionale agenda 2023-2025 vindt later dit jaar plaats door het regiobureau wanneer het algemeen bestuur de regionale agenda definitief heeft vastgesteld.

Inwonersparticipatie

Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen

Het algemeen bestuur zal onder afweging van de door de 18 deelnemende gemeenten ingediende zienswijzen een besluit nemen over het al dan niet aanpassen van de regionale agenda. Deze zal dan aan de deelnemende gemeenten worden toegestuurd met het verzoek om een definitief besluit te nemen over intekening op de regionale opgaven

Geheimhouding:

Niet van toepassing

Voorstel Advies

Betrokken adviseurs:
Financiën, Rob Bekkering